

PRÍSNE TAJNÉ

S P R Á V A

o štátobezpečnostnej situácii v Západoslovenskom kraji
a v hlavnom meste Slovenska Bratislave za obdobie od
16.11.1971 do 30.11.1971.

Poznanky získané k diplomatom a vízoviam cudzincom :

Dňa 25.10.1971 prišiel do Komárna obchodný atašé VV Veľkej Británie v Prahe CLAPHAM Eric spolu s manželkou. Ubytoval sa v hoteli EURÓPA v Komárne, kde sa zdržal dva dni. Diplomata navštívil podnik Slovenské lodenice Komárno, kde ho doprevádzal Ing. Peter SKALA a Ing. KRÉN Jozef. V závode previedol bežnú prehliadku lodenice a motorovú loď MNL 2700. Jednanie diplomata s vedením podniku malo všeobecný charakter, urobil iba jednu ponuku obchodného oddelenia VV Veľkej Británie na sprostredkovanie kontaktov s britskými firmami príp. na zaebatovanie inštruktážnych filmov alebo literatúry z lodného odboru. Pri jednaní prejavil o typy vyrábaných plavidiel a kto je ich odberateľom. Dňa 27.10.1971 odišiel smerom na Nové Zámky.

K návšteve Bratislavy dňa 20.10.1971 kultúrneho atašé ZÚ Francúzska v Prahe PRADEAU Sylvian Jean boli dôvernou cestou získané poznanky, že tento sa počas jednaní v Bratislave zaujímal o také veci, ktoré nesúvisia s jeho činnosťou, že prakticky vedie celú kultúrnu činnosť na FVV v Prahe a že sa má jednať o orgány francúzskej rozviedky. Bolo zistené, že PRADEAU zakúpil celú sadu máp z pohoria karpát, čo zdôvodňoval tým, že tieto zakúpil v záujme poznania rozsahov jednotlivých revírov a prejavil záujem o poľovačku. Podozrenie, že PRADEAU je orgán francúzskej rozviedky bolo potvrdené i z iného prameňa.

Poznatky získané k politickej a ideologickej oblasti :

Bolo zistené, že Českobratská cirkev stále zaujíma negatívne stanovisko k súčasnej vnútropolitickej situácii v ČSSR. Farár ČBC MIKOLAŠEK prehlásil, že bývalá Mníchovská dohoda nebola o nič horšia ako terajšia dohoda Československej vlády s vládou ZSSR o dočasnom pobyte vojak Varšavskej zmluvy na území ČSSR.

Dôveryhodnou osobou bola v Rakúsku získaná správa, k zamestnancom Slobodná Európa v Mníchove. Bolo zistené meno osoby, ktoré v SE vysielala pod pseudonymom "Otec Kristián". V danom prípade ide o rím.kat.farára pôvodom z Čiech, meno HEIGER, ktorý vedie v SE náboženskú rubliku. Okrem toho bolo zistené, že medzi zamestnancami SE panuje nervozita s obavy zrušenia a uzavretia rozhlasovej stanice SE. K likvidácii tohoto vysielateľa má dôjsť v priebehu jedného až dvoch rokov.

Dôvernou cestou bolo zistené, že v obci Fezínok sa grupuje mládež pod vedením bývalého rehoľníka Augustína ŠTOHLA mimo vyhradených cirkevných objektov, kde sa prevádzka čítanie písma svätého /starý a nový zákon/. K tejto činnosti mal dať súhlas býv. dekan MITOŠINKA. Čítanie písma sa v roku 1968 prevádzalo v kostele, avšak nový kňaz ŽILEA toto zrušil a od tej doby rehoľník ŠTOHLA grupuje mládež po súkromných bytoch a v Bacegalovej chate v oblasti Karpát.

Dňa 28.10.1971 vo večerných hodinách v hoteli TATRA v Malackách sa dopustil výroku proti komunistom Vojtech REMŠIK, nar. [redacted] slobodný, automechanik, bytom [redacted]. Menovaný po príchode do miestnosti, kde bola skupina občanov, členov strany sa vyjadril "komunisti sa tu schádzať nebudú, sú špinaví a pod."

Dôvernou cestou bolo zistené, že Ing. KMEŤ Jozef, učiteľ na odbornom učilišti Pozemných stavieb v Nitre sa pred kolegami ironicky vyjadroval, o voľbách v ČSSR. Prejavoval svoju neasymptiu ku KSČ. Konkrétne sa vyjadril, že keď počuje slovo KSČ, komunisti a ZSSR, že mu po tele prechádza mráz a bude proti strane a komunistom bojovať, pretože ich nenávidí a bude hanobiť tendencie strany pokiaľ bude možné. Vyjadril sa, že peniaze použité na voľby sa mohli použiť prospešnejšie ako na opravu kostolov, aby sa zachovali historické pamiatky a nie na frašku, z ktorej sa smeje celý svet. Že počúva Slobodnú Európu, a že tam najlepšie vidí, ako sa o našich voľbách vyjadrujú. Na znak nesúhlasu s terajším politickým vedením u nás si nechá narásť bradu a túto si nechá, pokiaľ budú u moci terajší čelní predstavitelia KSČ. Vulgárne sa vyjadril o prvom tajomníkovi KSČ Gustávovi Husákovi.

Dôvernou cestou bolo zistené, že bývalý jezuita NADAŠSKÝ Ambróz, nar. [REDAKOVANÉ], t.č. žijúci v CHD Rubáň okres Nové Zámky, udržiava rozsiahle písomné styky na jezuitské ústavy v zahraničí. Zo zahraničia mu je zasielaná na jeho adresu do Rubáňa rôzna závažná literatúra a náboženské relikvie, ktoré rozposiela ďalej, najmä na východné Slovensko. Zásielky dostáva z Ríma, Kanady a USA.

Dôvernou cestou boli získané poznatky, že v ústave Geodézie a kartografie v Bratislave pri Avióné, medzi pracovníkmi kolujú karikatury s. Husáka a nejaké noviny, ktoré sú zakázané. Nebolo presne zistené, či ide o noviny, alebo rozšírované správy na písacom stroji.

Dôvernou osobou bola získaná správa, že v hoteli EURÓPA v Komárne sa schádzajú osoby židovského pôvodu a to SCHEINER Alexander, KIRALY Dezider, SCHMIDT Viktor a ďalší, kde rozoberajú aktuálne politické problémy, najmä prípravu voľieb.

Utvrdzovali sa, že keď by nemuseli voliť, tak by nevoľili. SCHEINER komentoval správy viedenskej televízie v súvislosti s našimi voľbami a celá spoločnosť sa zhodla na tom, že v zahraničí sú naše voľby považované za komédiu, ktorá stojí veľa peňazí, a ktorá je riadená stranou. Volič, že nemá právo voliť koho chce, ale vopred určených kandidátov. V zahraničí, že sú naše voľby považované ako jednostranné zaslepovanie.

Dôvernou cestou boli získané poznatky, k členovi strany Slovenskej obrody ORAVSKÝ Jozef zo Senice. ORAVSKÝ je nahnevaný na vedenie SSO, pretože nevedelo presadiť jeho kandidátku do ONV. Tento sa vyjadruje, že vo vedení SSO vládnu rôzne intrigy, že je to slezinských nemohúcich chlapcov. ORAVSKÝ sa vyjadril, že v roku 1968 bol i s vedúcimi podniku ZeVAK Ing. VAŇKOM a HLADIKOM proti sovietskej vláde a títo že ORAVSKEMU dohovárajú, že je hlupák a tvrdohlavec, keď sa nechce prispôbiť terajšej situácii. Ing. VAŇEK a HLADÍK sú členovia KSS. ORAVSKÝ chce dať výpoveď z podniku ZeVAK a chce ísť pracovať do Osvetového domu v Senice ako kultúrny pracovník.

Dôvernou cestou boli získané poznatky, že medzi rím.kat. duchovenstvom v okrese Senica je veľká obava a ide hlavne o to, že sú duchovní zamedzované niektoré náboženské obrady, návštevy rodín v domácnostiach, vyučovanie náboženstva a spojenie s mládežou. Rím.kat.duchovní, že si nevedia vysvetliť, že prečo sa zo strany štátnej správy takéto opatrenia prevádzajú a sú toho názoru, že je to preto, keď väčšina kňazov v senickom okrese nesúhlasila s novozaloženým náboženským hnutím "PACEM IN TERRIS".

Bolo zistené, že dňa 11.11.1971 rím.kat.farár FERNECKÝ z Únie sa mal vyjadriť pri príležitosti dvojnásobnej lúpežnej vraždy, kde bola zavraždená manželka predsedu MNV, že je to trest boží za to, že nedali deti na náboženskú výchovu.

Dôvernou cestou bola získaná správa, že KAVICKÝ Jozef pracovník podniku OMNIA TATRA Bratislava v roku 1968 ako predseda DV ROH vystupoval proti KSČ a aj v súčasnej dobe medzi zamestnancami hovorí, že komunisti nemajú právo riadiť spoločnosť.

Poznanky získané k ekonomickej oblasti :

Bola získaná správa, že n.p. OMNIA v Bratislave prevádza výstavbu interhotela na Kamennom námestí. K tejto výstavbe OMNIA zakúpila klimatizačné zariadenia v hodnote 60 tis. dolárov, pretože od iných firiem dostávali oveľa technicky a výhodnejšie ponuky. Je podozrenie, že tento kontrakt na klimatizačné zariadenie z podniku OMNIA niektorí vedúci pracovníci presadili za slušnú províziu.

Dôvernou cestou bola získaná správa, že v súčasnej dobe sa na skladoch n.p. CHEZJD Bratislava nachádza viac ako 1200 ton hotového výrobku polypropylénu. Predbežne o tento výrobok nie je záujem ako u domácich spotrebiteľov tak i v zahraničí. Domáci spotrebiteľia - textilný priemysel nebol pripravený na túto technológiu výroby, preto odmieta odber polypropylénu. Najviac zlyhal odber u zahraničných odberateľov socialistických krajín, ktorý doposiaľ polypropylén nekupujú. V súčasnej dobe niektoré socialistické krajiny prejavili záujem o tento výrobok s podmienkou, že CHEZJD dodá podľa ich požiadavky vzorky v tonách, a to požadovanej farby a kvality. O doteraz vyrobený propylén nemajú v zahraničí záujem vzhľadom na nekvalitný výrobok. Predpokladá sa, že do konca roku 1971 sa zásoby polypropylénu zvýšia na 1400 ton a i napriek tomu, že o výrobok nie je záujem, vedenie SLOV-CHEMIE-CR a vedenie CHEZJD výrobu neznižujú a v záujme tzv. plnenia predpísaného plánu pokračuje výroba v plnej kapacite.

Hotový výrobok zlym skladovaním sa znehodnocuje, čo vyvoláva u pracovníkov ČREJOD nepriaznivú politickú atmosféru, poukazuje sa na špatné hospodárenie. Celková hodnota skladovaného materiálu, vrátane dovážaných surovín sa pohybuje okolo 100 mil. Kčs.

Poznanky získané k činnosti pravícových síl :

Dôvernou cestou boli získané poznanky, že mimoriadnu pozornosť k príprave volieb do zastupiteľských orgánov v ČSSR venovali osoby vylúčené a vykrtnuté z KSČ. Vo voľbách videli príležitosť do istej miery sa pomstiť nášmu zriadeniu a najmä KSČ. Predpokladali, že vo voľbách bude rozhodovať počet voličov a počítali, že tí, čo nebudú hlasovať, to nebudú len ich rodinní príslušníci, manželky a deti, ale aj ďalší príbuzní a známi, ktorí budú voliť proti kandidátom NF. V predvolebnom období v tomto smere vyvíjali i agitácie.

Bolo zistené, že sa pravidelne schádzajú býv. redaktori SMENY a schôdzky uskutočňujú v byte Jána GRYZLOVA a v chate ČOMAJA Jána. Na stretnutiach sa radili o taktike v predvolebnom postupe. Bolo zistené, že v mesiaci októbri táto spoločnosť mala poradu v kaviarni OLYMPIA. Účastníci porady boli bývalí redaktori ČOMAJ, GRYZLOV, KURINA, FULLIP a SITKO. Ďalej bolo zistené, že osobitne sa schádza skupina PROCHÁDZKA a SMOLEC.

Poznanky k pasovej a vízovej problematike, emigrantom a navrátilcom :

Do 30.11.1971 emigrovalo zo Zsl. kraja 11 479 osôb. Z čoho mesta Bratislava 8 259 a z okresov 3 220. V hodnotenom období neemigrovala žiadna osoba zo Zsl. kraja.

Do 30.11.1971 sa do Zsl. kraja vrátilo 374 osôb, ktoré nemali legalizovaný pobyt v zahraničí. Z uvedeného počtu sa do Bratislavy vrátilo 373 osôb a do okresov v kraji 301 osôb. V hodnotenom období sa vrátilo 9 osôb, z toho 5 do Bratislavy a 4 do okresov Zsl. kraja.

Záujem o návrat do ČSSR prejavuje 127 osôb. Príprava k emigrácii bola zistená u 14 osôb, všetky z Bratislavy.

Vniknutie na územie republiky :

V hodnotenom období bol zaznamenaný jeden prípad vniknutia na územie našej republiky a to zo strany poľského štátneho príslušníka GAGIS Andrezej, nar. [REDAKOVANÉ] bytom [REDAKOVANÉ]. Menovaný bol dňa 15.11.1971 pri obci Dobré okres Trenčín kontrolovaný a zadržaný, keďže nemal doklady k oprávnenému legalizovanému pobytu v ČSSR. Štátne hranice medzi PNR a ČSSR prekročil ilegálne dňa 10.11.1971 v priestore Zekopané-Láptovský Mikuláš, s úmyslom dostať sa ilegálne do západných kapitalistických štátov. Proti menovanému bolo započaté trestné stíhanie pre trestný čin vniknutie na územie republiky podľa § 110 tr. zákona.

Rozpracovávanie štátobezpečnostných prípadov :

V období od 16.11.1971 do 30.11.1971 boli zavedené 2 nové prípady, v ktorých rozpracovávanie sa prevádza, v jednom pre poburovanie podľa § 100 tr. zákona a v jednom pre hanobenie štátu svetovej socialistickej sústavy a jejopredstaviteľa podľa § 104 tr. zákona.

Realizované prípady :

V období od 16.11.1971 do 30.11.1971 bolo vznesené obvinenie a začaté trestné stíhanie proti 20 osobám, z čoho pre :

- opustenie republiky podľa § 109/2 tr. zákona	11 osôb
- pokus opustenia republiky podľa § 18/1 k 109/1 tr.zák.	5 osôb
- poburovanie podľa § 100/1 a tr.zák. /neznámy páchatel/	1 osoba
- vniknutie na územie republiky § 110 tr. zák.	1 osoba
- nadržovanie podľa § 166 tr.zák.	2 osoby

Morálno-politický vzťah príslušníkov Správy ŠTB :

V hodnotenom období na tomto úseku nedošlo u príslušníkov Správy ŠTB oproti predchádzajúcemu stavu k žiadnym pozoruhodným zmenám.

Vyhotovené 4 x:

Výtlačok č. 1 pre KV KSS

Výtlačok č. 2 pre MsV KSS

Výtlačok č. 3 pre anal.skup. HS ŠTB

Výtlačok č. 4 pre anal.skup. S ŠTB